

Posudek diplomové práce Jitky Kubištové

Etický kodex ve světle současného komunitního tlumočení pro neslyšící v českém prostředí

Diplomová práce Jitky Kubištové se věnuje tématu, které je v současné době v oblasti tlumočení pro neslyšící v České republice velmi aktuální.

Studentka ve své práci dokázala, že umí pracovat se zahraniční literaturou a s různými typy zdrojů materiálů. Podařilo se jí vytvořit si přehled o mnoha dostupných materiálech k tématu. Druhou, pro mě cennou hodnotou vzniklou při zpracovávání tématu, bylo vytvoření relativně obsáhlého videomateriálu výpovědi v českém znakovém jazyce (28 respondentů) mapující názory na současné tlumočení pro neslyšící v ČR. Tento rozsáhlý materiál Jitka Kubištová také sama přeložila do psané češtiny a tím obhájila také své praktické překladatelské dovednosti. Oceňuji také snahu o sběr dat s relevantní výpovědní hodnotou. To zajistila tak, že odpovědi na připravené otázky pokládala rodilá mluvčí českého znakového jazyka a odpovědi byly rovněž v českém znakovém jazyce zaznamenávány na videozáznam. Jitka Kubištová přestože byla dotazování přítomna, si velmi citlivě našla své místo, místo slyšícího účastníka výzkumu.

Studentka si na začátku své práce vytyčila několik cílů:

1. Popsat historický vývoj vzniku Etického kodexu tlumočnicka v ČR (proč, kdy a jakým způsobem vznikl). Tento cíl se jí nepodařilo příliš dobře naplnit. Ne zcela její vinou. V dostupné literatuře je jen velmi málo informací k situaci kolem vzniku Etického kodexu (EK) v ČR. Byla tak závislá na sdílnosti přímých účastníků událostí. A ti byli velmi skoupí na jakékoliv konkrétní informace.
2. Ve zpracovávání bodu Obecný popis jednotlivých bodů Etického kodexu tlumočnicka (mlčenlivost, diskretnost, odmítnutí tlumočení apod.) byla v rámci možností úspěšná. Velmi oceňuji snahu o zobecnění. **Prosím o vysvětlení, na základě jakých kritérií si vybírala etické kodexy, s nimiž dále ve svém textu pracuje.**
3. Detailní popis tlumočnických situací z komunitního tlumočení, ve kterých se tlumočnick zachová profesně správně/špatně, nebo takových situací, které vytvářejí tlumočnická dilemata, kdy se tlumočnick nemůže striktně řídit Etickým kodexem a musí pružně vyhodnocovat situaci. V této části byla narušena systematicklost. **Ráda bych se zeptala, proč studentka neilustrovala problematickými tlumočnickými situacemi každý bod popsaného a zobecněného EK?**
4. Výzkum mezi neslyšícími uživateli tlumočnické služby různých generací o tom, jakým způsobem vnímají Etický kodex tlumočnicka, jak ho z jejich pohledu tlumočnicki dodržují v praxi, jaké mají výhrady k chování tlumočnicků (ne/vhodný oděv, nedodržení nízkého profilu, nespolehlivost, porušení mlčenlivosti apod.), jaké jsou jejich představy o ideálním tlumočnickovi. **Můžu požádat o vysvětlení, na základě jakého klíče studentka sestavovala dotazník jako podklad pro řízený rozhovor? Proč se rozhodla zařadit otázky typu: Vadí vám, když vám tlumočí tlumočnick, který má neslyšící rodiče (CODA tlumočnick), když si jdete něco zařídit? nebo Stalo se vám někdy, že vám tlumočnick odmítl jít někam tlumočit? či Stalo se vám někdy, že po vás tlumočnick chtěl peníze za tlumočení? (Kdy a kde se to stalo?)**
5. Z výsledků výzkumu popsat, jak vypadá ideální podoba tlumočnicka z pohledu neslyšících a
6. Návrh úpravy Etického kodexu pro prostředí komunitního tlumočení. Je velká škoda, že se těmito body studentka nevěnovala více. Zasloužily by si větší pozornost jednak výchozí

hypotézy, ale i závěrečné vyhodnocení. **Proč k návrhům etického kodexu pro komunitní tlumočení nejsou vysvětlující komentáře?**

Závěr: Jitka Kubištová si jako téma své diplomové práce vybrala téma, pro jehož zpracování je jako praktikující tlumočnice v oblastní organizaci neslyšících, bezesporu kompetentní. Výsledky práce budou zcela jistě po doplnění přínosné i pro ostatní kolegy tlumočníky. Bylo by prospěšné, kdyby kol. Kubištová prezentovala výsledky své práce ve formě článku v některém časopisu určeném pro tlumočníky.

Diplomová práce Jitky Kubištové Etický kodex ve světle současného komunitního tlumočení pro neslyšící v českém prostředí splňuje požadavky kladené na diplomovou práci a může být podkladem k obhajobě.

Nad'a Dingová

29.8. 2010

Návrh klasifikace: výborně

